

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав)

22 октомври 2015 година *

„Обжалване — Конкуренция — Картели — Европейски пазари на калаени стабилизатори и топлинни стабилизатори ЕСМ/естери — Член 81, параграф 1 ЕО — Приложно поле — Консултантско предприятие, което не извършва дейност на съответните пазари — Понятия „споразумение между предприятия“ и „съгласувана практика“ — Определяне на размера на глобите — Насоки от 2006 г. относно метода за определяне на глобите — Правомощие за пълен съдебен контрол“

По дело C-194/14 P

с предмет жалба на основание член 56 от Статута на Съда на Европейския съюз, подадена на 17 април 2014 г.,

AC-Treuhand AG, установено в Цюрих (Швейцария), за което се явяват C. Steinle, I. Bodenstein и C. von Köckritz, Rechtsanwälte,

жалбоподател,

като другата страна в производството е

Европейска комисия, за която се явяват H. Leupold, F. Ronkes Agerbeek и R. Sauer, в качеството на представители, със съдебен адрес в Люксембург,

ответник в първоинстанционното производство,

СЪДЪТ (втори състав),

състоящ се от: R. Silva de Lapuerta, председател на първи състав, изпълняваща функцията на председател на втори състав, J. L. da Cruz Vilaça (докладчик), Ал. Арабаджиев, С. Lycourgos и J.-С. Bonichot, съдии,

генерален адвокат: N. Wahl,

секретар: K. Malacek, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 4 март 2015 г.,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 21 май 2015 г.,

постанови настоящото

* Език на производството: немски.

Решение

- 1 С жалбата си AC-Treuhand AG (наричано по-нататък „AC-Treuhand“) иска отмяна на решението на Общия съд на Европейския съюз от 6 февруари 2014 г., AC-Treuhand/Комисия (T-27/10, EU:T:2014:59, наричано по-нататък „обжалваното съдебно решение“), с което Общият съд отхвърля жалбата му за отмяна на Решение C(2009) 8682 окончателен на Комисията от 11 ноември 2009 година относно производство по член 81 ЕО и член 53 от Споразумението за ЕИП (преписка COMP/38589 — Топлинни стабилизатори) (наричано по-нататък „спорното решение“), или, при условията на евентуалност, за намаляване на наложените му с това решение глоби.

Правна уредба

Регламент (ЕО) № 1/2003

- 2 Член 23 от Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 година относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в членове 81 [ЕО] и 82 [ЕО] (ОВ L 1, 2003 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 167), е озаглавен „Санкции“ и параграфи 2 и 3 от него гласят:

„2. С решение Комисията може да налага санкции на предприятия и на сдружения на предприятия, когато умишлено или поради небрежност:

- а) нарушават член 81 [ЕО] или 82 [ЕО] [...].

За всяко предприятие и сдружение на предприятия, което има участие в нарушението, санкцията не може да надвишава 10 % от общия размер на оборота му за предходната стопанска година.

[...]

3. При определяне на размера на санкцията се взема предвид както тежестта, така и продължителността на нарушението“.

- 3 Член 31 от Регламента е озаглавен „Съдебен контрол от Съда на Европейските общности“ и гласи:

„Съдът разполага с неограничена юрисдикция да осъществява контрол върху решения, с които Комисията е постановила санкция или периодично санкционно плащане. Той може да отмени, намали или увеличи наложената санкция или периодично санкционно плащане“.

Насоки от 2006 г. относно метода за определяне на глобите, налагани по силата на член 23, параграф 2, буква а) от Регламент № 1/2003

- 4 Точки 4—6, 13, 36 и 37 от Насоките относно метода за определяне на глобите, налагани по силата на член 23, параграф 2, буква а) от Регламент № 1/2003 (ОВ С 210, 2006 г., стр. 2; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 4, стр. 264, наричани по-нататък „Насоките от 2006 г.“), гласят:

„4. [...] Глобите следва да имат достатъчен възпиращ ефект, не само за да се санкционират съответните предприятия (специфично възпиране), но също така и за възпиране на други предприятия да предприемат или да продължат поведение, което противоречи на членове 81 [ЕО] и 82 [ЕО] (общо възпиране).

5. За постигането на тези цели е необходимо Комисията да [отчита] стойността на продажбите на стоките или услугите, с които е свързано нарушението, като основа за определянето на глобата. Продължителността на нарушението също така следва да играе значителна роля при определянето на подходящия размер на глобата. [...]

6. Счита се, че комбинацията от стойността на продажбите, с които е свързано нарушението, и продължителността на нарушението осигурява подходящ еквивалент за отразяване на икономическото значение на нарушението, както и относителната тежест на всяко предприятие в нарушението. [...]

[...]

13. При определяне на основния размер за налаганите глоби Комисията ще отчита стойността на продажбите на стоки и услуги на предприятието, с които нарушението е свързано пряко или косвено [(Такъв може да бъде случаят например при хоризонтални споразумения за фиксиране на цени на даден продукт, когато цената на този продукт след това служи като основа за цената на продукти с по-ниско или по-високо качество.)] в даден географски район в [Европейското икономическо пространство (ЕИП)]. [...]

[...]

36. Комисията може в някои случаи да наложи символична глоба. Основанието за налагането на такава глоба следва да бъде посочено в нейното решение.

37. Въпреки че настоящите насоки представляват обща методология за определяне на глобите, особеностите на даден случай или необходимостта да се постигне възпиращ ефект в конкретен случай може да обоснове отклонение от тази методология [...].“

Фактическа обстановка

- 5 Със спорното решение Комисията констатира, че няколко предприятия са нарушили член 81 ЕО и член 53 от Споразумението за Европейското икономическо пространство от 2 май 1992 г. (ОВ L 1, 1994 г., стр. 3; Специално издание на български език, 2007 г., глава 11, том 53, стр. 4), като са участвали в редица антиконкурентни споразумения и съгласувани практики на територията на ЕИП, отнасящи се, от една страна, до сектора на калаените стабилизатори, и от друга, до сектора на епоксидираните соеви масла и естерите (наричан по-нататък „секторът на ЕСМ/естерите“).
- 6 В спорното решение се посочва, че съответните предприятия са участвали в извършването на тези две нарушения в различни периоди между 24 февруари 1987 г. и 21 март 2000 г. в сектора на калаените стабилизатори и между 11 септември 1991 г. и 26 септември 2000 г. в сектора на ЕСМ/естерите.
- 7 АС-Treuhand, което е със седалище Цюрих, е консултантско дружество, което предлага различни услуги за национални и международни сдружения и за групи по интереси, включително ръководство и управление на швейцарски и международни професионални сдружения, федерации и организации с нестопанска цел, събиране, обработка и използване на данни за пазара, представяне на пазарни статистики и проверка на предоставените данни сред участниците.
- 8 В член 1 от спорното решение се приема, че АС-Treuhand носи отговорност за това, че от 1 декември 1993 г. до 21 март 2000 г. в сектора на калаените стабилизатори и от 1 декември 1993 г. до 26 септември 2000 г. в сектора на ЕСМ/естерите е участвало в редица споразумения

и съгласувани практики в ЕИП, състоящи се в определяне на цените, подялба на пазарите чрез определяне на продажбени квоти, разпределяне на клиентите и обмен на чувствителна търговска информация, по-специално за клиентите, производството и продажбите.

- 9 Според Комисията AC-Treuhand носи отговорност, тъй като има основна и сходна роля при извършването на разглежданите две нарушения — срещу заплащане е организирано множество срещи, на които е присъствало и вземало активно участие, събирано е и е предоставяло на заинтересованите производители данни за продажбите на съответните пазари, предлагало е да действа като посредник в случай на напрежение в отношенията между тези производители и ги е насърчавало да правят компромиси.
- 10 С член 2 от спорното решение на AC-Treuhand са наложени две глоби в размер на 174 000 EUR всяка.

Производството пред Общия съд и обжалваното съдебно решение

- 11 С жалба, подадена в секретариата на Общия съд на 27 януари 2010 г., AC-Treuhand иска отмяна на спорното решение, а при условията на евентуалност — намаляване на наложените му глоби.
- 12 AC-Treuhand излага девет основания за отмяна на спорното решение, от които само третото, четвъртото и петото са от значение за целите на настоящото производство по обжалване на решението на Общия съд. Общият съд ги излага в точки 36 и 268 от обжалваното съдебно решение, както следва:

„36 В подкрепа на искането за отмяна на [спорното] решение жалбоподателят изтъква [...] нарушение на член 81 ЕО и на принципа на законоустановеност на престъплението и наказанието (трето [...] основание) [...].

[...]

268 В подкрепа на направеното при условията на евентуалност искане за изменение на [спорното] решение в частта относно размера на наложените му глоби жалбоподателят изтъква [...] [в частност] задължение на Комисията да наложи само символична глоба при обстоятелствата в настоящото дело (четвърто [...] основание) [...] [и] нарушение на Насоките от 2006 г., допуснато при изчисляването на основния размер на глобата (пето [...] основание) [...].“

- 13 С обжалваното съдебно решение Общият съд изцяло отхвърля жалбата.

Искания на страните

- 14 AC-Treuhand иска от Съда:

- да отмени обжалваното съдебно решение, както и спорното решение,
- при условията на евентуалност, да намали размера на наложените глоби или да върне делото на Общия съд за ново разглеждане, и
- да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.

15 Комисията иска от Съда:

- да отхвърли жалбата и
- да осъди АС-Treuhand да заплати съдебните разноски.

По жалбата

16 АС-Treuhand обжалва на четири основания.

По първото основание: нарушение на член 81 ЕО и принципа на законност

Доводи на страните

- 17 По първото основание за обжалване АС-Treuhand поддържа, че Общият съд се е произнесъл в нарушение на член 81, параграф 1 ЕО и на принципа на законоустановеност на престъпленията и наказанията (*nullum crimen, nulla poena sine lege*), закрепен в член 49, параграф 1 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“), когато с позоваване на своето решение АС-Treuhand/Комисия (Т-99/04, ЕУ:Т:2008:256, наричано по-нататък „решение АС-Treuhand I“) в точки 43 и 44 от обжалваното съдебно решение е постановил, от една страна, че поведението на консултантско предприятие, което чрез извършваните от него услуги подпомага даден картел, попада под действието на член 81, параграф 1 ЕО, и от друга, че това тълкуване е било разумно предвидимо към момента на извършването на нарушенията.
- 18 В това отношение АС-Treuhand изтъква, че изискванията за точност, произтичащи от принципа на законоустановеност на престъпленията и наказанията, не допускат извода, че то е участвало в антиконкурентно „споразумение между предприятия“ или в антиконкурентна „съгласувана практика“ по смисъла на член 81, параграф 1 ЕО. Всъщност от текста на тази разпоредба следвало, че предвидената в нея забрана се отнася единствено до самите страни по такива споразумения или до самите участници в такива съгласувани практики, а не до поведение, което съставлява просто съучастие.
- 19 Поведението на АС-Treuhand обаче не можело да се квалифицира като участие в разглежданите картели, които всъщност обединявали само производителите на топлинни стабилизатори. Във връзка с това то изтъква, че съгласно практиката на Съда понятието „споразумение между предприятия“ изисква поне две страни да са изразили съгласувана воля да възприемат определено поведение на пазара.
- 20 Затова посоченото понятие предполагало страните да имат определено отношение към пазарите, засегнати от ограниченията на конкуренцията. Подобно отношение не било налице за АС-Treuhand, доколкото неговата воля била насочена единствено към извършването на услуги с цел улесняване на картелите въз основа на договори, които нямат пряка връзка с констатираните от Комисията ограничения на конкуренцията. Освен това АС-Treuhand твърди, че не е извършвало дейност на пазарите надолу или нагоре по веригата, нито на съседни пазари спрямо засегнатите от картелите пазари, и че не ограничавало своето пазарно поведение, аспект, който спадал към самата същност на картелите.
- 21 Тъй като в търговското си поведение АС-Treuhand не се отказало от самостоятелност, за да координира действията си с други предприятия, поведението, за което било санкционирано, не отговаряло и на критериите за „съгласувана практика“ по смисъла на практиката на Съда.

- 22 Освен това AC-Treuhand твърди, че в съответствие с изискванията за предвидимост, произтичащи от принципа на законоустановеност на престъпленията и наказанията, поведението му е можело да бъде санкционирано, ако към момента на извършване на нарушенията е съществувала постоянна съдебна практика, от която да може да се направи достатъчно ясен извод за неговата наказуемост. Такава съдебна практика обаче не съществувала преди решение AC-Treuhand I, в което била констатирана наказуемостта на поведението, за което става дума по настоящото дело.
- 23 Наред с това, преди Решение 2005/349/ЕО на Комисията от 10 декември 2003 година относно производство по прилагане на член 81 [ЕО] и член 53 от Споразумението за ЕИП (преписка СОМР/Е-2/37.857 — Органични пероксиди) (ОВ L 110, 2005 г., стр. 44, наричано по-нататък „решение „Органични пероксиди“), във връзка с което е постановено решение AC-Treuhand I, нито едно консултантско предприятие, извършвало услуги за даден картел, не било признавано за отговорно за нарушение на член 81, параграф 1 ЕО. Впрочем в това решение самата Комисия посочвала, че адресирането му до предприятие с дотолкова специфична роля било в известна степен новост.
- 24 При тези обстоятелства Общият съд не бивало да се опира на съображения за целесъобразност от гледна точка на политиката в областта на конкуренцията, за да обоснове тълкуването, дадено в обжалваното съдебно решение.
- 25 Комисията оспорва доводите на AC-Treuhand.

Съображения на Съда

- 26 По настоящото дело следва да се определи дали консултантско предприятие може да носи отговорност за нарушение на член 81, параграф 1 ЕО, когато съдейства активно и съзнателно за създаването или за функционирането на картел на производители с дейност на пазар, различен от този, на който самото то извършва дейност.
- 27 На първо място, що се отнася до член 81, параграф 1 ЕО, с който се забраняват като несъвместими с общия пазар споразуменията между предприятия, решенията на сдружения на предприятия и съгласуваните практики с определени характеристики, следва най-напред да се констатира, че текстът на тази разпоредба изобщо не указва, че предвидената в нея забрана се отнася единствено до страните по такива споразумения или участниците в такива съгласувани практики, които имат дейност на засегнатите от тях пазари.
- 28 Следва също така да се напомни, че съгласно практиката на Съда „споразумение“ е налице при изразена съгласувана воля от поне две страни, като самата форма, под която се проявява тази съгласуваност, не е определяща (вж. в този смисъл решение Комисия/Volkswagen, C-74/04 P, EU:C:2006:460, т. 37).
- 29 Що се отнася до понятието „съгласувана практика“, от практиката на Съда следва, че член 81, параграф 1 ЕО разграничава това понятие в частност от понятията „споразумение“ и „решение на сдружения на предприятия“ с единствената цел да обхване различни форми на тайно договаряне между предприятия, които от субективна гледна точка имат едно и също естество и се разграничават само по интензитета и проявите си форми (вж. в този смисъл решения Комисия/Anic Partecipazioni, C-49/92 P, EU:C:1999:356, т. 112 и T-Mobile Netherlands и др., C-8/08, EU:C:2009:343, т. 23).
- 30 Когато става дума, както в настоящия случай, за споразумения и съгласувани практики с антиконкурентна цел, от практиката на Съда следва, че за да може Комисията да констатира, че дадено предприятие е участвало в нарушението и носи отговорност за него във всичките му

различни аспекти, тя трябва докаже, че това предприятие е искало да допринесе със собственото си поведение за общите цели, преследвани от всички участници, и че то е знаело за планираните или прилаганите от други предприятия конкретни действия за постигането на същите цели или е можело да ги предвиди и е било готово да приеме риска от това (вж. в този смисъл решения Комисия/Anic Partecipazioni, С-49/92 Р, ЕУ:С:1999:356, т. 86 и 87, както и Aalborg Portland и др./Комисия, С-204/00 Р, С-205/00 Р, С-211/00 Р, С-213/00 Р, С-217/00 Р и С-219/00 Р, ЕУ:С:2004:6, т. 83).

- 31 В това отношение Съдът в частност постановява, че пасивните форми на участие в нарушението, например присъствието на предприятието на срещи, на които са сключени споразумения с антиконкурентна цел, без то да им се е противопоставило явно, съставляват съучастие, за което се носи отговорност по член 81, параграф 1 ЕО, доколкото мълчаливото одобрение за неправомерна дейност, без открито разграничаване от нейното съдържание или съобщаване за нея на административните органи, насърчава продължаването на нарушението и пречи на разкриването му (вж. в този смисъл решение Dansk Rørindustri и др./Комисия, С-189/02 Р, С-202/02 Р, С-205/02 Р—С-208/02 Р и С-213/02 Р, ЕУ:С:2005:408, т. 142 и 143, както и цитираната съдебна практика).
- 32 Наистина, когато е трябвало да преценява дали е налице „споразумение“ по смисъла на член 81, параграф 1 ЕО, Съдът вече е постановявал, че важното е да е изразена съгласувана воля на страните да възприемат определено поведение на пазара (в този смисъл вж. по-специално решение ACF Chemiefarma/Комисия, 41/69, ЕУ:С:1970:71, т. 112). Съдът също така е посочвал, че критериите за координация и сътрудничество, необходими предпоставки за наличието на „съгласувана практика“ по смисъла на същата разпоредба, трябва да се разбират в светлината на концепцията, присъща на разпоредбите на Договора относно конкуренцията, съгласно която всеки икономически оператор трябва да определя самостоятелно политиката, която възнамерява да следва на общия пазар (вж. по-специално решение Комисия/Anic Partecipazioni, С-49/92 Р, ЕУ:С:1999:356, т. 116).
- 33 От тези съображения обаче не следва, че понятията „споразумение“ и „съгласувана практика“ предполагат взаимно ограничаване на свободата на действие на един и същ пазар, на който присъстват всички участници.
- 34 Освен това от практиката на Съда не може да се заключи, че член 81, параграф 1 ЕО се отнася единствено до предприятията с дейност на засегнатия от ограниченията на конкуренцията пазар или пък на пазарите, които спрямо него се намират нагоре или надолу по веригата или са съседни, или до предприятията, които ограничават самостоятелността на поведението си на даден пазар по силата на споразумение или съгласувана практика.
- 35 Всъщност от трайно установената практика на Съда следва, че текстът на член 81, параграф 1 ЕО се отнася общо до всички споразумения и съгласувани практики, които в рамките на хоризонтални или вертикални отношения нарушават конкуренцията на общия пазар, независимо от това на кой пазар имат дейност участниците и дори ако съответните уговорки засягат само търговското поведение на един от тези участници (вж. в този смисъл решения LTM, 56/65, ЕУ:С:1966:38, т. 358, Consten и Grundig/Комисия, 56/64 и 58/64, ЕУ:С:1966:41, т. 492 и 493, Musique Diffusion française и др./Комисия, 100/80—103/80, ЕУ:С:1983:158, т. 72—80, Binon, 243/83, ЕУ:С:1985:284, т. 39—47 и Javico, С-306/96, ЕУ:С:1998:173, т. 10—14).
- 36 Следва също да се отбележи, че основната цел на член 81, параграф 1 ЕО е да гарантира поддържането на ненарушена конкуренция в общия пазар. Защитаваното от АС-Treuhand тълкуване на тази разпоредба обаче би могло да намали полезното действие на предвидената в нея забрана, доколкото подобно тълкуване не би позволило да се санкционира активният

принос на дадено предприятие за ограничаването на конкуренцията само защото този принос не е свързан с икономическа дейност на съответния пазар, на който действа или е предназначено да действа ограничението на конкуренцията.

- 37 В настоящия случай според фактическите констатации на Общия съд в точка 10 от обжалваното съдебно решение АС-Treuhand е имало основна и сходна роля при извършването на разглежданите две нарушения — срещу заплащане е организирано множество срещи, на които е присъствало и вземало активно участие, събирало е и е предоставяло на производителите на топлинни стабилизатори данни за продажбите на съответните пазари, предлагало е да действа като посредник в случай на напрежение в отношенията между тези производители и ги е насърчавало да правят компромиси.
- 38 Оттук следва, че поведението на АС-Treuhand е пряко свързано с усилията на производителите на топлинни стабилизатори, що се отнася както до договарянето, така и до контрола за прилагането на поетите от тях картелни задължения, като самата цел на услугите, извършвани от АС-Treuhand въз основа на сключените с тези производители договори за услуги, е била да се осъществят, съвсем съзнателно, въпросните антиконкурентни цели, а именно, както следва от точка 4 от обжалваното съдебно решение, определяне на цените, подялба на пазарите и клиентите и обмен на чувствителна търговска информация.
- 39 При подобни обстоятелства, противно на твърденията на АС-Treuhand, въпреки че посочените договори за услуги формално са сключени отделно от договореностите, постигнати между самите производители на топлинни стабилизатори, и въпреки че АС-Treuhand е консултантско предприятие, не може да се приеме, че действията му в това качество са съставлявали просто периферни услуги без връзка с уговорените между производителите задължения и произтичащите от тях ограничения за конкуренцията.
- 40 На второ място, що се отнася до твърдението, че Общият съд е нарушил принципа на законоустановеност на престъпленията и наказанията, следва да се отбележи, че съгласно практиката на Съда този принцип изисква законът ясно да определя нарушенията и наказанията, с които се санкционират. Това условие е изпълнено, когато от текста на приложимата разпоредба, а при нужда и чрез тълкуването ѝ от съдилищата, правният субект може да разбере за кои действия и бездействия се предвижда наказателна отговорност (решение *Evonik Degussa/Комисия*, С-266/06 Р, ЕУ:С:2008:295, т. 39 и цитираната съдебна практика).
- 41 Следователно принципът на законоустановеност на престъпленията и наказанията не може да се тълкува като забраняващ постепеното изясняване на нормите относно наказателната отговорност посредством тълкуването им от съдилищата по всяко следващо дело, стига резултатът да е бил разумно предвидим към момента на извършването на нарушението, по-специално предвид възприетото към този момент тълкуване в съдебната практика на съответната законова разпоредба (вж. в този смисъл решенията *Dansk Rørindustri* и др./Комисия, С-189/02 Р, С-202/02 Р, С-205/02 Р—С-208/02 Р и С-213/02 Р, ЕУ:С:2005:408, т. 217 и 218).
- 42 Значението на понятието предвидимост зависи в голяма степен от съдържанието на разглежданите норми, от областта, която те обхващат, и от броя и качеството на техните адресати. Предвидимостта на закона допуска засегнатото лице да прибегне до компетентен съвет, за да може да оцени в разумна степен при наличните обстоятелства последиците, които могат да възникнат от определен акт. Това е особено вярно по отношение на упражняващите дейност по занятие лица, които са свикнали с необходимостта да показват високо равнище на грижа при упражняване на занятието си. Затова от тях може да се очаква да проявяват особено внимание при оценката на свързаните с него рискове (решенията *Dansk Rørindustri* и др./Комисия, С-189/02 Р, С-202/02 Р, С-205/02 Р—С-208/02 Р и С-213/02 Р, ЕУ:С:2005:408, т. 219 и цитираната съдебна практика).

- 43 В този контекст, въпреки че към момента на нарушенията, до които се отнася спорното решение, съдилищата на Европейския съюз още не са се произнасяли конкретно по поведението на консултантско предприятие от типа на поведението, възприето от AC-Treuhand, същото е трябвало да очаква, при необходимост след като е потърсило компетентен съвет, че поведението му може да бъде квалифицирано като несъвместимо с правилата за конкуренция в правото на Съюза, в частност предвид произтичащото от практиката на Съда широко значение на понятията „споразумение“ и „съгласувана практика“.
- 44 Този извод намира допълнително потвърждение в административната практика на Комисията. Всъщност още в Решение 80/1334/ЕИО на Комисията от 17 декември 1980 година относно производство по прилагане на член 85 от Договора за ЕИО (преписка IV/29.869 — Стъкло, отлято в Италия) (ОВ L 383, стр. 19) тази институция приема, че когато участва в създаването на картел, консултантското предприятие извършва нарушение на член 81, параграф 1 ЕО. Нито едно следващо решение не дава основание да се твърди, че Комисията е променила това си разбиране за обхвата на действие на тази разпоредба.
- 45 Следователно в случая са налице необходимите предпоставки, за да има основание да се ангажира отговорността на AC-Treuhand за участието му в разглежданите споразумения и съгласувани практики.
- 46 От изложените по-горе съображения следва, че в точки 43 и 44 от обжалваното съдебно решение Общият съд правилно е приел, че поведението на AC-Treuhand попада под действието на забраната по член 81, параграф 1 ЕО и че това тълкуване е било разумно предвидимо към момента на извършването на нарушенията.
- 47 Поради това следва да се приеме, че твърдението за наличие на първото основание за обжалване е неоснователно.

По второто основание: нарушение на принципа на законност и принципа на равно третиране, както и неизпълнение на задължението за мотивиране

Доводи на страните

- 48 По второто основание за обжалване AC-Treuhand твърди, че Общият съд се е произнесъл в нарушение на принципа на законоустановеност на престъпленията и наказанията, закрепен в член 49, параграф 1 от Хартата, доколкото е отхвърлил наличието на четвъртото основание за отмяна на спорното решение, отнасящо се до размера на глобите, като само е препратил към съображенията, изложени в обжалваното съдебно решение по въпроса за предвидимостта на извода, че член 81 ЕО се прилага към поведението на AC-Treuhand. Според това дружество принципът на законност изисква както забраната на определено действие, така и свързаната с това възможност за налагане на санкции да са били разумно предвидими към момента на извършването на деянията. Затова Общият съд трябвало да разграничи тези два аспекта и да ги прецени поотделно.
- 49 Освен това AC-Treuhand поддържа, че Общият съд се е произнесъл в нарушение на принципа на равно третиране, когато във връзка с правомощието на Комисията да се отклонява от предходната си практика при определянето на размера на глобите, е постановил, че тази институция не е била длъжна да наложи символични глоби при обстоятелствата по настоящото дело. В това отношение AC-Treuhand твърди, че поведението, за което му се търси отговорност в настоящия случай, не се различава съществено от поведението, до което се отнася решение „Органични пероксиди“, в което Комисията санкционира AC-Treuhand със символична глоба.

- 50 Освен това AC-Treuhand изтъква, че Общият съд не е изпълнил задължението си за мотивиране, доколкото в обжалваното съдебно решение не е изложил обективни причини за различното му третиране в тези два случая.
- 51 Комисията оспорва доводите на AC-Treuhand.

Съображения на Съда

- 52 От преписката по делото, с която разполага Съдът, може да се констатира, че във връзка с четвъртото посочено в първоинстанционното производство основание за отмяна на спорното решение AC-Treuhand е твърдяло пред Общия съд единствено че Комисията е била длъжна да му наложи символични глоби, тъй като приложимостта на член 81 ЕО към неговото поведение не е била предвидима към момента на извършването на съответните нарушения. В това отношение, от една страна, AC-Treuhand само е препратило към доводите си относно новостта на тълкуването, съгласно което поведението на консултантските предприятия попада под действието на посочения член. От друга страна, AC-Treuhand е поддържало, че решението на Комисията да му наложи глоба, която не е символична, е в противоречие с принципа на законност, тъй като констатираните в нейното решение нарушения са били преустановени към момента на приемането на решение „Органични пероксиди“, с което тази институция му налага само символична глоба. За сметка на това AC-Treuhand не е твърдяло, че този подход е в противоречие и с принципа на равно третиране.
- 53 Оттук следва, че във връзка с разглежданото тук основание за обжалване AC-Treuhand излага нови оплаквания — за невъзможност да се предвиди високият размер на наложените му в случая глоби, извън въпроса дали приложимостта на член 81 ЕО към поведението му също е била непредвидима, както и за нарушение на принципа на равно третиране.
- 54 В това отношение в постоянната съдебна практика се приема, че да се позволи на страна да изтъква за първи път пред Съда основания и доводи, които не е изтъкнала пред Общия съд, би означавало да се позволи Съдът, чиято компетентност при обжалване е ограничена, да бъде сезиран със спор с по-широк предмет от този, по който се е произнесъл Общият съд. В производството по обжалване Съдът е компетентен само да прецени съображенията на Общия съд във връзка с обсъдените пред него основания и доводи. Следователно посочените оплаквания трябва да бъдат отхвърлени като недопустими.
- 55 Що се отнася до оплакването на AC-Treuhand, че не са изложени мотиви във връзка с изискванията на принципа на равно третиране, достатъчно е да се отбележи, че няма основание да се възразява, че Общият съд не се е произнесъл по дадено основание, когато това основание не е било посочено пред него (в този смисъл вж. по-специално решение Chalkor/Комисия, C-386/10 P, EU:C:2011:815, т. 70). При това положение посоченото оплакване трябва да се приеме за неоснователно.
- 56 Ето защо твърдението за наличие на второто основание за обжалване трябва да се отхвърли като отчасти недопустимо и отчасти неоснователно.

По третото основание: нарушение на член 23, параграфи 2 и 3 от Регламент № 1/2003, на Насоките от 2006 г. и на принципите на правна сигурност, равно третиране и пропорционалност

Доводи на страните

- 57 По третото основание за обжалване AC-Treuhand твърди, че Общият съд се е произнесъл в нарушение на член 23, параграфи 2 и 3 от Регламент № 1/2003 и на Насоките от 2006 г., когато при анализа на петото изтъкнато пред него основание за отмяна на спорното решение е приел, от една страна, че AC-Treuhand не може да се позовава на нарушение на Насоките, и от друга, че Комисията е имала право да определи общо размера на глобите на основание точка 37 от Насоките, вместо за целта да вземе предвид размера на получените възнаграждения за извършените за производителите услуги. Според AC-Treuhand, щом е прието, че то носи отговорност за участие в констатираните картели, тези негови възнаграждения представляват оборота, с който нарушенията са свързани пряко или косвено, и затова съгласно точка 13 от Насоките от 2006 г. могат да служат за основа за определянето на размера на глобите. В това отношение то добавя, че общото определяне на размера на глобите съставлява нарушение на принципите на правна сигурност, равно третиране и пропорционалност.
- 58 Освен това AC-Treuhand поддържа, че Общият съд неправилно е приел, че Комисията в достатъчна степен е мотивирала своето решение по въпроса за критериите, използвани за изчисляването на наложените глоби.
- 59 Комисията оспорва доводите на AC-Treuhand.

Съображения на Съда

- 60 В началото следва да се приеме, че оплакванията на AC-Treuhand за нарушение на принципите на правна сигурност, равно третиране и пропорционалност са недопустими по съображението, изложено в точка 54 от настоящото решение. Всъщност от преписката по делото, с която разполага Съдът, личи, че тези оплаквания са повдигнати за първи път в настоящото производство по обжалване на решението на Общия съд, докато в първоинстанционното производство, във връзка с петото посочено тогава основание за отмяна, AC-Treuhand е твърдяло само че настоящият случай няма особености, които да обосновават общо определяне на размера на глобите.
- 61 Що се отнася до довода, че Общият съд неправилно приел, че AC-Treuhand няма основание да се позовава на нарушение на Насоките от 2006 г., достатъчно е да се отбележи, че в точки 298 и 299 от обжалваното съдебно решение, в съответствие с практиката на Съда относно правното действие на приетите от Комисията насоки за определяне на глобите (вж. по-специално решение Dansk Rørindustri и др./Комисия, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P—C-208/02 P и C-213/02 P, EU:C:2005:408, т. 209—213), Общият съд е проверил, с оглед на изложените от AC-Treuhand оплаквания по този въпрос, дали в случая Комисията е можела да се отклони от Насоките от 2006 г.
- 62 Доколкото AC-Treuhand изтъква, че Общият съд е допуснал грешка при прилагането на правото, като е приел, че Комисията не е била длъжна да определи размера на наложените глоби въз основа на получените от него възнаграждения, следва да се припомни, че при определянето на размера на глобата може да се взема предвид както общият оборот на предприятието, който съставлява показател, макар и приблизителен и несъвършен, за големината на същото и за неговата икономическа мощ, така и частта от този оборот, която се

формира от стоките, предмет на нарушението, и следователно може да бъде показател за мащаба на това нарушение (вж. по-специално решение LG Display и LG Display Taiwan/Комисия, C-227/14 P, EU:C:2015:258, т. 50).

- 63 В този смисъл точка 13 от Насоките от 2006 г. предвижда, че „[п]ри определяне на основния размер за налаганите глоби Комисията ще отчита стойността на продажбите на стоки и услуги на предприятието, с които нарушението е свързано пряко или косвено [...] в даден географски район в ЕИП“. В точка 6 от същите насоки се уточнява, че „комбинацията от стойността на продажбите, с които е свързано нарушението, и продължителността на нарушението осигурява подходящ еквивалент за отразяване на икономическото значение на нарушението, както и относителната тежест на всяко предприятие в нарушението“.
- 64 Оттук следва, че целта на точка 13 от Насоките е като отправна точка при изчисляването на глобата, която следва да се наложи на дадено предприятие, по принцип да се приема сума, отразяваща икономическото значение на нарушението и относителната тежест на предприятието в него (решение LG Display и LG Display Taiwan/Комисия, C-227/14 P, EU:C:2015:258, т. 53).
- 65 Съгласно точка 37 от Насоките от 2006 г. обаче, „[в]ъпреки че [тези] насоки представляват обща методология за определяне на глобите, особеностите на даден случай или необходимостта да се постигне възпиращ ефект в конкретен случай може да обоснове отклонение от тази методология“ от страна на Комисията.
- 66 В настоящия случай е безспорно, че единствените пазари, засегнати от констатираните нарушения, са пазарите на калаени стабилизатори и на стабилизатори ЕСМ/естери, на които AC-Treuhand не извършва дейност, доколкото е консултантско предприятие. Следователно нито една част от оборота на това предприятие не би могла да се формира от стоките, предмет на посочените нарушения. При тези обстоятелства определянето на наложените глоби въз основа на получените от AC-Treuhand възнаграждения за извършените за производителите услуги би означавало в противоречие с целта на точка 13 от Насоките от 2006 г. да се вземе предвид стойност, която макар да е показател за размера на печалбата, която то е извлякло от нарушенията, не отразява адекватно нито икономическото значение на тези нарушения, нито тежестта на личното участие на AC-Treuhand в тях.
- 67 Следователно Общият съд не е допуснал грешка при прилагането на правото, когато в точки 302—305 от обжалваното съдебно решение е приел, че Комисията правилно се е отклонила от предвидената в Насоките от 2006 г. методология за определяне на размера на глобите, като на основание точка 37 от тези насоки е определила общо основния размер на наложените глоби. Следователно оплакването на AC-Treuhand за нарушение на Насоките от 2006 г. в това отношение трябва да се приеме за неоснователно.
- 68 Доколкото AC-Treuhand твърди, че Общият съд неправилно е приел, че Комисията в достатъчна степен е мотивирала решението си, що се отнася до критериите, използвани за изчисляването на наложените глоби, следва да се отбележи, че при определянето на размера на глобата в случай на нарушение на правилата на конкуренцията Комисията изпълнява задължението си за мотивиране, когато в решението си посочи факторите за преценка, които са ѝ позволили да определи тежестта и продължителността на нарушението, без да е задължена да посочи цифровите данни относно начина за изчисляване на глобата (вж. в този смисъл по-специално решение Telefónica и Telefónica de España/Комисия, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, т. 181).
- 69 В случая следва конкретно да се констатира, че в съображения 747—750 от спорното решение са посочени факторите, свързани с тежестта и продължителността на извършените от AC-Treuhand нарушения, които Комисията е взела предвид за целите на определянето на размера на глобите

на това предприятие. Оттук следва, че няма основание да се оспорва постановеното от Общия съд в точки 306 и 307 от обжалваното съдебно решение, че Комисията е изпълнила задължението си за мотивиране. Следователно това оплакване е неоснователно.

- 70 Ето защо твърдението за наличие на третото основание за обжалване трябва да се отхвърли като отчасти недопустимо и отчасти неоснователно.

По четвъртото основание: нарушение на член 261 ДФЕС, на принципа на ефективна съдебна защита и на член 23, параграф 3 и член 31 от Регламент № 1/2003

- 71 По четвъртото основание за обжалване АС-Treuhand твърди, че обжалваното съдебно решение е порочно поради неправилно прилагане на правото, тъй като Общият съд не е упражнил правомощието си за пълен съдебен контрол, така че да гарантира ефективна съдебна защита по смисъла на член 47, параграф 1 от Хартата.
- 72 В това отношение АС-Treuhand поддържа, че видно от точка 308 от решението на Общия съд, същият е взел предвид само тежестта на констатираните нарушения, когато е преценявал дали е подходящ размерът на глобите. Общият съд обаче трябвало да съобрази и принципите на законност, пропорционалност и равно третиране, доколкото в настоящия случай тези принципи не допусkali да се наложат глоби, които не са символични или са определени на друга основа, а не на основата на получените от него възнаграждения за извършените за производителите услуги. При всички случаи Общият съд трябвало да изложи причините, които обосновават разликата в третирането му по настоящото дело и по делото, по което е издадено решение „Органични пероксиди“ и е постановено решение АС-Treuhand I. Общият съд трябвало да отчете и продължителността на разглежданите нарушения.
- 73 Комисията оспорва доводите на АС-Treuhand.

Съображения на Съда

- 74 Що се отнася до съдебния контрол върху решенията на Комисията, когато тя налага глоба или периодична имуществена санкция за нарушение на правилата за конкуренция, съдът на Съюза не само може да упражнява контрол за законосъобразност по член 263 ДФЕС, но и разполага с правомощие за пълен съдебен контрол, което е предвидено в член 31 от Регламент № 1/2003 в съответствие с член 261 ДФЕС и по силата на което може да замени със своя преценката на Комисията и съответно да отмени, намали или увеличи наложената глоба или периодична имуществена санкция (вж. в този смисъл решение Schindler Holding и др./Комисия, С-501/11 Р, ЕУ:С:2013:522, т. 36 и цитираната съдебна практика).
- 75 Важно е обаче да се припомни, че упражняването на пълния съдебен контрол, предвиден в член 261 ДФЕС и член 31 от Регламент № 1/2003, не е равнозначно на служебен контрол и че производството пред юрисдикциите на Съюза е състезателно. Извън абсолютните основания за отмяна, които съдът е длъжен да вземе предвид служебно, основанията за отмяна на спорното решение следва да бъдат посочени от жалбоподателя и той трябва да докаже наличието им (вж. решение Telefónica и Telefónica de España/Комисия, С-295/12 Р, ЕУ:С:2014:2062, т. 213 и цитираната съдебна практика).
- 76 За сметка на това, за да се изпълнят изискванията на принципа на ефективна съдебна защита, закрепен в член 47, параграф 1 от Хартата, и като се има предвид, че съгласно член 23, параграф 3 от Регламент № 1/2003 размерът на глобата трябва да се определя в зависимост от тежестта и продължителността на нарушението, съдът на Съюза е длъжен при упражняване правомощията си по членове 261 ДФЕС и 263 ДФЕС да разгледа всяко оплакване, от правна и от фактическа страна, с което се цели да се докаже, че размерът на глобата не съответства на

тежестта и на продължителността на нарушението (вж. в този смисъл решение Комисия/Parker Hannifin Manufacturing и Parker-Hannifin, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, т. 75 и цитираната съдебна практика).

- 77 Що се отнася до настоящото дело, от точки 52, 53 и 60 от настоящото решение следва, че оплакванията на AC-Treuhand за нарушение на принципите на законност, пропорционалност и равно третиране не са били изложени в първоинстанционното производство. Същевременно съгласно съдебната практика, припомнена в точка 75 от настоящото решение, няма основание да се възразява срещу това, че при упражняването на правомощието си за пълен съдебен контрол Общият съд не е разгледал служебно тези въпроси.
- 78 Освен това следва да се констатира, че в точки 268—314 от обжалваното съдебно решение Общият съд е разгледал всички оплаквания на AC-Treuhand относно определянето на размера на наложените му глоби, включително оплакването за неправилна преценка на продължителността на нарушенията, и е отговорил в достатъчна степен на изложените доводи. Така Общият съд е упражнил съдебен контрол върху спорното решение при спазване на изискванията на принципа на ефективна съдебна защита, закрепен в член 47, параграф 1 от Хартата.
- 79 От изложените съображения следва, че твърдението за наличие на четвъртото основание за обжалване е неоснователно.
- 80 Доколкото твърденията на AC-Treuhand за наличие на тези основания за обжалване са отчасти недопустими и отчасти неоснователни, жалбата му трябва изцяло да бъде отхвърлена.

По съдебните разноски

- 81 Съгласно член 184, параграф 2 от Процедурния правилник на Съда, когато жалбата е неоснователна, Съдът се произнася по съдебните разноски.
- 82 Съгласно член 138, параграф 1 от Процедурния правилник, приложим към производството по обжалване по силата на член 184, параграф 1 от същия, загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. Тъй като Комисията е направила искане за осъждането на AC-Treuhand и последното е загубило делото, то трябва да бъде осъдено да заплати съдебните разноски в настоящото производство по обжалване.

По изложените съображения Съдът (втори състав) реши:

- 1) Отхвърля жалбата.**
- 2) Осъжда AC-Treuhand AG да заплати съдебните разноски.**

Подписи